

Република Србија

МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

ИЗВЕШТАВАЊЕ У СТЕЧАЈНОМ ПОСТУПКУ И НАЧЕЛО ТРАНСПАРЕНТНОСТИ

Uz podršku Švajcarskog sekretarijata za ekonomske poslove SECO

Закон о стечају и Национални стандарди за управљање стечајном масом прописују да јавно објављивање свих података о стечајним поступцима врше:

- ▶ надлежни суд;
- ▶ одговарајући регистри;
- ▶ овлашћена организација (Агенција за лиценцирање стечајних управника).

Национални стандард о извештавању и обавештавању Агенције за лиценцирање стечајних управника - Национални стандард број 4, прецизира списак документације коју је стечајни управник у обавези да, по пријему или изради, достави Агенцији за лиценцирање стечајних управника.

Сходно одредбама Закону о стечају и Националним стандардима за управљање стечајном масом, стечајни управник израђује:

- ▶ Извештај о раду привременог стечајног управника у претходном стечајном поступку, уколико је као мера обезбеђења одређено именовање привременог стечајног управника;
- ▶ Почетни стечајни биланс са извештајем о економско финансијском положају стечајног дужника;
- ▶ Тромесечне извештаје о току стечајног поступка и стању стечајне масе;
- ▶ Извештај разрешеног стечајног управника о току стечајног поступка и стању стечајне масе од дана отварања стечајног поступка до дана разрешења;
- ▶ Обавештење о намери, плану, начину и роковима продаје имовине стечајног дужника и обавештење стечајног управника стечајном судији да се кварљива роба изложи продаји;

-
- ▶ Обавештење које по извршеној продаји стечајни управник доставља одбору поверилаца, а које садржи податке о продаји, условима продаје и постигнутој цени;
 - ▶ Листу признатих и оспорених потраживања стечајних и разлучних поверилаца;
 - ▶ Нацрт решења за главну, делимичну деобу, завршну и накнадну деобу;
 - ▶ Обавештење о намирењу разлучних поверилаца са обрачуном у прилогу;
 - ▶ Обавештење о прихватању захтева за излучење са доказом о праву својине;
 - ▶ Завршни рачун;
 - ▶ Осталу документацију и извештаје.

Почетни стечајни биланс
са извештајем о економско финансијском положају стечајног дужника
(члан 109. Закона о стечају и Национални стандарди број 2 и 3)

- ▶ стечајни управник припрема за потребе одржавања првог поверилачког рочишта;
- ▶ обухвата информације о економско-финансијском стању стечајног дужника на дан отварања стечајног поступка на основу којих стечајни повериоци одлучују о начину спровођења стечајног поступка;
- ▶ стечајни управник је одговоран за тачност и свеобухватност унетих података и исти сачињава на основу свих расположивих информација којима располаже у моменту израде извештаја;
- ▶ сачињава се на основу процене целокупне пописане имовине стечајног дужника и њихових обавеза на дан отварања стечајног поступка, као и предрачуна трошкова стечајног поступка и обавеза стечајне масе, с тим да се потраживања различитих поверилаца не укључују у укупну суму потраживања;
- ▶ процењује се ликвидациона вредност сваког појединачног дела имовине;
- ▶ највише грешака настаје приликом уноса непокретне имовине.

Пример:

Укупан износ ликвидационе вредности објеката :

63.275.240,00

1. Објекти

Ред. бр.	Назив објекта	Власнички статус	Локација	Нето површина	Књиговодствена вредност на дан	Ликвидациона вредност
1.	Зграда трговине - ПРОДАВНИЦА ПРЕХРАМБЕНЕ РОБЕ, л.н. 743 КО Горњи Буниброд	Друштвена својина	1094 (Буниброд)	73,00	0,00	690.000,00
2.	Остала зграда - МАГАЦИН, л.н. 42 КО Лесковац	Друштвена својина-држалац	2306 (Лесковац)	5.175,00	0,00	42.316.320,00
3.	Остале зграде - ЗАНАТСКА РАДИОНИЦА, л.н. 42 КО Лесковац	Друштвена својина	2306 (Лесковац)	160,00	0,00	857.720,00
4.	Остале зграде - УПРАВА, л.н. 42 КО Лесковац	Друштвена својина	2306 (Лесковац)	406,00	0,00	15.152.400,00
5.	Остале зграде - МАГАЦИН БР.5, л.н. 42 КО Лесковац	Друштвена својина-држалац	2306 (Лесковац)	301,00	0,00	3.130.400,00
6.	ПОРТИРНИЦА	Ванкњижно власништво	2306 (Лесковац)	8,00	0,00	110.400,00
7.	СТОЛАРСКА РАДИОНИЦА	Ванкњижно власништво	2306 (Лесковац)	68,00	0,00	598.000,00
8.	Продавница број 53 - Барака	Ванкњижно власништво	2306 (Лесковац)	50,00	0,00	420.000,00
Укупно:				6.241,00	0,00	63.275.240,00

Коментар

Објекти под редним бројевима 1, 2 и 5 су изграђени без одобрења за градњу.

Објект под редним бројем 2 је етажиран (ПР+1СП), а површина објекта у основи је 5175 м², као и објект под редним бројем 4 (ПР+2СП), а површина објекта у основи је 406 м².

Објект под редним бројем 3 је са обимом удела од 160/385 идеалних делова, а површина објекта у основи износи 385 м².

Објекти под редним бројем 6, 7 и 8 нису уписани у базу катастарског оператa Лесковац.

Стечајни дужник је у државини објекта - виле у Сијаринској Бањи, чији ће власнички статус, површина и ликвидациона вредност бити накнадно утврђени.

Наведени објекти су у лошем стању, без редовног одржавања. На објекту под редним бројем 4 је успостављена хипотека, од стране Пореске управе Филијала Лесковац. Ликвидациона вредност објекта износи 63.275.240,00 динара.

У Националном стандарду број 2 – Национални стандард о попису имовине, процени вредности и почетном стечајном билансу стечајног дужника, дата је дефиниција ликвидационе вредности тако да:

"Ликвидациона вредност представља новчани износ који би се остварио продајом имовине на датом тржишту у разумном року."

Националним стандардом број 2 прописано је да, уколико је делатност стечајног дужника таква да би продаја стечајног дужника као правног лица омогућила повољније намирење поверилаца, поред процене појединачних делова имовине, врши се и процена стечајног дужника као правног лица. У овом случају, за потребе процене користи се приносни метод (метод дисконтованих новчаних токова), као и друге методе које су у складу са Међународним рачуноводственим стандардима.

Тромесечни извештаји о току стечајног поступка и стању стечајне масе (члан 29. Закона о стечају и Национални стандард број 4)

Законом о стечају и Националним стандардима за управљање стечајном масом, осим садржаја извештаја, прописано је и да стечајни управник извештаје доставља стечајном судији у писаном облику, а одбору поверилаца и Агенцији за лиценцирање стечајних управника електронским путем.

Извештај садржи:

- ▶ списак имовине која је продата, пренесена или на други начин отуђена,
- ▶ списак готовинских прилива и одлива учињених у току периода,
- ▶ почетно и крајње стање на рачуну стечајног дужника,
- ▶ списак обавеза стечајног дужника,
- ▶ списак ангажованих стручњака и износе који су им исплаћени.

Често се дешава да се због лошег плана трошкова, али и због настајања непредвиђених трошкова, заборави подношење додатног трошковника, односно допуне трошковника стечајном судији на одобрење, као што се може видети из следећег примера, на позицији 17-Накнаде за заступање (адвокати, брокери):

Обавезе стечајне масе

Врста одлива		Неизмирене обавезе на почетку извештајног периода	Одобрени планирани трошкови по закључку стечајног судије	Стварно настали трошкови у извештајном периоду	Плаћени трошкови у извештајном периоду	Неизмирене обавезе на крају извештајног периода
1.	Канцеларијски материјал	0,00	11.000,00	5.801,00	5.801,00	0,00
2.	Електрична енергија	0,00	3.600,00	3.247,57	2.064,62	1.182,95
3.	Комуналне услуге	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Гориво и мазиво	0,00	17.000,00	12.500,00	12.500,00	0,00
5.	Пошта и телефон	0,00	10.000,00	5.551,00	3.651,00	1.900,00
6.	Набавка сировина и репроматеријала	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7.	Текуће одржавање	2.180,00	16.000,00	11.465,00	11.465,00	2.180,00
8.	Платни промет	0,00	9.000,00	5.340,00	5.340,00	0,00
9.	Премија осигурања	0,00	43.500,00	34.672,68	23.115,12	11.557,56
10.	Премија додатног осигурања ст. управника	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.	Трошкови проф. обезбеђења имовине	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.	Вештачења и процене	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.	Дневнице и путни трошкови	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14.	Бруто зараде по уговору о раду	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15.	Бруто зараде по уговору о делу	0,00	259.500,00	259.500,00	259.500,00	0,00
16.	Књиговодствене услуге	0,00	45.000,00	45.000,00	45.000,00	0,00
17.	Накнаде за заступање (адвокати, брокери)	0,00	0,00	48.000,00	32.000,00	16.000,00
18.	Порези (на имовину, добит, кап. добит)	754.594,30	54.000,00	0,00	0,00	754.594,30
19.	Административне таксе	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
20.	ПДВ	0,00	121.000,00	0,00	0,00	0,00
21.	Камате и други финансијски расходи	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
22.	Трошкови оглашавања	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
23.	Трошкови продаје имовине	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
24.	Остали трошкови стечајне масе	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
25.	Тарифа АЛСУ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
-	Орочење средстава		0,00		32.700.000,00	
-	Повраћај депозита				0,00	
Укупно		756.774,30	589.600,00	431.077,25	33.100.436,74	787.414,81

Пример евидентирања промена на имовини стечајног дужника након кориговања вредности по основу процене вредности објеката, земљишта, опреме и залиха:

1 // Списак имовине која је продата, пренесена или на други начин отуђена**1a** // Почетни стечајни биланс или биланс из претходног месеца

Имовина		На дан 01.01.2016.
1.	Готовина и готовински еквиваленти	143.772,40
2.	Орочена средства	0,00
3.	Депозит за продају имовине и/или закуп	0,00
4.	Дати аванси	0,00
5.	Потраживања	11.549.179,80
6.	Залихе	2.465.730,00
7.	Удели или акције код других лица	0,00
8.	Лиценце и патенти	0,00
9.	Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства	261.372.654,80
10.	Остала имовина	0,00
Укупно без депозита		275.531.337,00

Коментар

Стечајни биланс на почетку извештајног периода се састоји од следеће имовине:

1. Готовина и готовински еквиваленти у износу од 143.772,40 динара налазе се на следећим рачунима стечајног дужника:

- код Банке Поштанска штедионица АД Београд у износу од 143.772,40 динара
- код Еуробанке у износу од 0,00 динара.

5. Потраживања у укупном износу од 11.549.179,80 динара која се односе на:

- потраживања која су настале пре покретања стечаја у износу од 1.344.356,00 дин (планирана наплата износи 10%), и
- потраживања која су настала у току стечаја у износу од 10.204.823,80 дин. и наплатива су.

6. Вредност залиха укупно износи 2.465.730,00 динара и

9. Вредност некретнина, постројења и опреме укупно износи 261.372.654,80 динара (грађевински објекти 194.615.844,80 динара и постројења и опрема 66.756.810,00 динара).

Укупна вредност имовине стечајног дужника на дан 01.01.2016. године износи 275.531.337,00 динара.

Промене на рачунима стечајног дужника:

За Почетно и крајње стање на пословним рачунима

1.	Почетно стање на рачунима (са депозитом)	01.01.2016.	143.772,40
2.	Укупан прилив		2.186.683,48
3.	Укупан одлив		2.209.157,66
4.	Позитивне курсне разлике и евентуално накнадно пронађена новчана средства		0,00
5.	Негативне курсне разлике и друга евентуална смањења новчаних средстава		0,00
6.	Крајње стање на рачунима (са депозитом)	31.03.2016.	121.298,22

Упоредни приказ вредности имовине на почетку извештајног периода, корекција вредности у току периода и на крају извештајног периода:

Имовина	Вредност на почетку периода	Увећање	Умањење	Вредност на крају периода
Готовина	143.772,40	2.186.683,48	2.209.157,66	121.298,22
Потраживања	11.549.179,80	4.069.360,69	2.034.454,68	13.584.085,81
Залихе	2.465.730,00		591.775,20	1.873.954,80
Некретнине, постројења и опрема	261.372.654,80	84.518.547,00	76.390.167,60	269.501.034,20
Укупно	275.531.337,00			285.080.373,03

Након спроведених корекција по основу процене имовине стечајног дужника и наплате потраживања, следи стечајни биланс на крају периода:

5 // Стечајни биланс на крају периода

Имовина		На дан	31.03.2016.
1.	Готовина и готовински еквиваленти		121.298,22
2.	Орочена средства		0,00
3.	Депозит за продају имовине и/или закуп		0,00
4.	Дати аванси		0,00
5.	Потраживања		13.584.085,81
6.	Залихе		1.873.954,80
7.	Удели или акције код других лица		0,00
8.	Лиценце и патенти		0,00
9.	Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства		269.501.034,20
10.	Остала имовина		0,00
Укупно без депозита			285.080.373,03

Коментар

Стечајни биланс на крају извештајног периода се састоји од следеће имовине:

1. Готовина и готовински еквиваленти у износу од 121.298,22 динара налазе се на следећим рачунима стечајног дужника:

- код Банке Поштанска штедионица АД Београд у износу од 121.298,22 динара
- код Еуробанке у износу од 0,00 динара.

5. Потраживања у укупном износу од 13.584.085,81 динара која се односе на:

- потраживања која су настале пре покретања стечаја у износу од 1.344.356,00 дин (планирана наплата износи 10%), и
- потраживања која су настала у току стечаја у износу од 12.239.729,81 дин. и наплатива су.

6. Вредност залиха укупно износи 1.873.954,80 динара.

9. Вредност некретнина, постројења и опреме укупно износи 269.501.034,20 динара (грађевински објекти 220.420.658,60 динара и постројења и опрема 49.080.375,60 динара).

Укупна вредност имовине стечајног дужника на дан 31.03.2016. године износи 285.080.373,03 динара.

Завршни рачун и завршни извештај
(члан 27. Закона о стечају и Национални стандард број 7)

Састављањем и презентацијом завршног рачуна, стечајни управник
полаже рачун о:

- ▶ уновчењу имовине стечајног дужника;
- ▶ исплати трошкова стечајног поступка и обавеза стечајне масе и исплати
обавеза према повериоцима

У завршном рачуну треба приказати:

- Приливе средстава;
- Одливе средстава;
- Обавезе према повериоцима;
- Деобе и намирења;
- Резервисања за трошкове стечајног поступка и за обавезе стечајне масе до закључења стечајног поступка и по закључењу стечајног поступка;
- Обрачун коначне награде за рад стечајног управника.

Пример:

ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ СУДСКИХ ПОСТУПАКА

Табела 1

Ред. бр.	Назив дужника	Број предмета	Износ потраживања
	УКУПНО:		1.787.497,25

ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ОТКУПА СТАНОВА НА РАТЕ

Стечајни дужник поседује обезбеђена потраживања по основу уговора о откупу стана на рате за 42 стана (**ревалоризација извршена на дан _____**) и то:

Табела 2

Ред.б р.	Име и презиме	м ²	Адреса	Основ власништва	Преостали износ дуга
	УКУПНО:				24.998.315,72

С обзиром да је стечајни управник у обавези да уновчи целокупну имовину, па и предметна потраживања по основу уговора о откупу стана, у више наврата тражено је писмено да се купци станова на рате изјасне да ли желе да отплате преостале рате, међутим, нико од наведених купаца станова није поднео захтев за отплату преосталих рата у целости, тако да се ова потраживања преносе повериоцима.

СТАНОВИ У СВОЈИНИ СТЕЧАЈНОГ ДУЖНИКА У ТРАЈНОМ ЗАКУПУ

Стечајни дужник поседује 10 станова који су под теретом трајног закупа. Ова имовина није уновчена из разлога што закупци и поред добијених обавештења од стране стечајног управника нису изразили спремност за куповину наведених станова.

Табела 3

Ред. бр.	Име и презиме носиоца станарског права	м ²	Адреса	Основ станарског права	Ликвидациона вредност
	Укупно				6.917.620,00

УКУПНА ИМОВИНА ЗА РАСПОДЕЛУ ПОВЕРИОЦИМА (1+2+3)

33.703.432,97

Да би се неуновчена имовина расподелила повериоцима, стечајни управник је морао да изврши:

- ▶ Обрачун процента учешћа поверилаца првог исплатног реда у износу потраживања на основу неотплаћених рата за откуп станова;
- ▶ Обрачун процента учешћа поверилаца другог исплатног реда у износу потраживања на основу неотплаћених рата за откуп станова;
- ▶ Обрачун процента учешћа поверилаца трећег исплатног реда у износу потраживања на основу неотплаћених рата за откуп станова и по основу извршних поступака пред надлежним судовима;
- ▶ Обрачун идеалних делова на становима у својини стечајног дужника који се преносе повериоцима;
- ▶ Обрачун намирења поверилаца првог исплатног реда кроз пренос потраживања по основу откупа станова на рате;
- ▶ Обрачун намирења поверилаца другог исплатног реда кроз пренос потраживања по основу откупа станова на рате;
- ▶ Обрачун намирења поверилаца трећег исплатног реда кроз пренос потраживања по основу извршних поступака пред надлежним судовима, потраживања по основу откупа станова на рате и преноса удела на становима у својини стечајног дужника који се преносе повериоцима.

Правилником о основама и мерилима за одређивање награде за рад и накнаде трошкова стечајних управника је прописано да у случају банкрутства стечајни судија може одредити и увећану награду по основу:

- ▶ 1) сложености стечајног поступка;
- ▶ 2) трајања стечајног поступка;
- ▶ 3) степену намирења стечајних поверилаца.

НАЧЕЛО ТРАНСПАРЕНТНОСТИ

Транспарентност стечајног поступка прописана је одредбама Закона и о стечају и Националним стандардима за управљање стечајном масом, на следећи начин:

- сви огласи, решења и други акти суда, на дан доношења, објављују се на огласној и електронској огласној табли суда, а решења и други акти суда, достављају и одговарајућем регистру у циљу јавног објављивања на интернет страни тог регистра или на други одговарајући начин уколико тај регистар нема своју интернет страну;
- да предузима радње побијања уколико су исте целисходне, као и да састави и достави стечајном судији, одбору поверилаца и овлашћеној организацији извештај о економско финансијском положају стечајног дужника;
- стечајни управник дужан да извештаје стечајном судији достави у писаном облику, а одбору поверилаца и овлашћеној организацији електронским путем;

-
- Одбору поверилаца дата је могућност да о свом трошку ангажује стручно лице које ће извршити анализу пословања стечајног дужника;
 - Прописана је дужност стечајног управника да у случају продаје јавним надметањем или јавним прикупљањем понуда исту огласи и на интернет страни овлашћене организације.

Коначно, треба напоменути да у случају одсуства интереса купаца, трајање поступка, али и степен намирања нису задовољавајући. Нека решења могу поједноставити продају или је учинити транспарентнијом, те тако смањити трошкове и евентуално остварити бољу продајну цену, али ће неповољно економско окружење и даље имати пресудну улогу на коначни исход стечаја.